

Zbornik sudske prakse

Predmet T-110/15

International Management Group protiv Europske komisije

„Pristup dokumentima – Uredba (EZ) br. 1049/2001 – Dokumenti koji se odnose na OLAF-ovu istragu – Odbijanje pristupa – Izuzeća koje se odnosi na zaštitu svrhe inspekcija, istraga i revizija – Obveza konkretnog i pojedinačnog ispitivanja – Kategorije dokumenata“

Sažetak – Presuda Općeg suda (osmo vijeće) od 26. svibnja 2016.

1. *Institucije Europske unije – Pravo na javni pristup dokumentima – Uredba br. 1049/2001 – Izuzeća od prava na pristup dokumentima – Obveza obrazlaganja – Doseg*
(čl. 296. UFEU-a; Uredba Europskog parlamenta i Vijeća br. 1049/2001, čl. 4. st. 2. i 3.)
2. *Institucije Europske unije – Pravo na javni pristup dokumentima – Uredba br. 1049/2001 – Izuzeća od prava na pristup dokumentima – Odbijane pristupa – Mogućnost temeljiti se na općim pretpostavkama koje se primjenjuju na određene kategorije dokumenata – Obveza obrazlaganja – Doseg*
(Uredba Europskog parlamenta i Vijeća br. 1049/2001, čl. 4.)
3. *Institucije Europske unije – Pravo na javni pristup dokumentima – Uredba br. 1049/2001 – Izuzeća od prava na pristup dokumentima – Zaštita svrhe inspekcija, istraga i revizija – Primjena na dokumente iz upravnog spisa istrage Europskog ureda za borbu protiv prijevara (OLAF) – Opća pretpostavka ugrožavanja zaštite interesa uključenih u takvu istragu širenjem navedenih dokumenata*
(Uredba Europskog parlamenta i Vijeća br. 1049/2001, čl. 4. st. 2. podstavak 3., i Uredba Europskog parlamenta i Vijeća br. 883/2013, čl. 9. i 10.)
4. *Institucije Europske unije – Pravo na javni pristup dokumentima – Uredba br. 1049/2001 – Izuzeća od prava na pristup dokumentima – Odbijane pristupa – Mogućnost temeljiti se na općim pretpostavkama koje se primjenjuju na određene kategorije dokumenata – Obveza pojedinačnog ispitivanja svih dokumenata obuhvaćenih cjelovitim zahtjevom za pristup – Nepostojanje*
(Uredba Europskog parlamenta i Vijeća br. 1049/2001, čl. 4.)

5. *Institucije Europske unije – Pravo na javni pristup dokumentima – Uredba br. 1049/2001 – Izuzeća od prava na pristup dokumentima – Zaštita svrhe inspekcija, istraga i revizija – Javni interes koji opravdava otkrivanje dokumenata – Pojam – Pojedinačni interes zainteresirane osobe za obranu od optužbi sročenih nakon objave članka u časopisu – Isključenje*

(čl. 15. UFEU-a; Uredba Europskog parlamenta i Vijeća br. 1049/2001, uvodne izjave 1. i 2., i čl. 2. st. 1. i čl. 4. st. 2. treći podstavak)

6. *Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) – Uredba br. 883/2013 o istragama koje provodi OLAF – Povjerljivost istraga – Nezakonito otkrivanje spisa istrage – Okolnost koja ne dopušta odstupanje, u korist osobe umiješane u istragu, od povjerljivosti spisa*

(Uredba Europskog parlamenta i Vijeća br. 1049/2001 i Uredba Europskog parlamenta i Vijeća br. 883/2013, čl. 10.)

1. Vidjeti tekst odluke.

(t. 27.)

2. Instituciji kojoj je podnesen zahtjev za pristup dokumentima dopušteno je, u tom pogledu, odluke temeljiti na općim prepostavkama koje se primjenjuju na određene kategorije dokumenata s obzirom na to da se razmatranja slične vrste općenito mogu primjenjivati na zahtjeve za otkrivanje dokumenata iste naravi.

Ratio legis prisutan kod primjene tih općih prepostavki povezan je s imperativnom potrebom za osiguravanje dobrog funkcioniranja odnosnih postupaka i jamstvom da njihovi ciljevi neće biti ugroženi. Međutim, priznanje opće prepostavke može se temeljiti na nespojivosti pristupa dokumentima u određenim postupcima s nesmetanim vođenjem tih postupaka i na opasnosti da im se nanese šteta, s obzirom na to da opće prepostavke omogućuju očuvanje cjelovitosti odvijanja postupka ograničavajući ovlasti trećih strana. Primjena posebnih pravila koja određeni pravni akt predviđa u vezi s postupkom koji se vodi pred institucijom Unije za potrebe kojega se dostavljaju zahtijevani dokumenti jedan je od kriterija koji opravdavaju priznavanje opće prepostavke.

(t. 28., 32.)

3. U cilju tumačenja izuzeća predviđenog člankom 4. stavkom 2. trećom alinejom Uredbe br. 1049/2001 o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije, potrebno priznati postojanje opće prepostavke prema kojoj otkrivanje dokumenata iz upravnog spisa istrage Europskog ureda za borbu protiv prijevara (OLAF) u načelu nanosi štetu zaštiti ciljeva OLAF-ovih istraga. Opći pristup, na temelju navedene uredbe, dokumentima sadržanima u OLAF-ovu spisu kao i OLAF-ovu postupku istrage koji je još u tijeku u načelu ugrožava nesmetano odvijanje istrage. Jednako vrijedi i ako je OLAF-ova istraga završena.

Ukratko, zakonodavni okvir koji se primjenjuje na OLAF, odnosno Uredba br. 883/2013 o istragama koje provodi OLAF u načelu isključuje pravo na pristup OLAF-ovu spisu za umiješane osobe. Samo ako tijela koja su adresati završnog izvješća imaju namjeru donijeti akte kojima se odnosnim osobama nanosi šteta, ona moraju, sukladno postupovnim pravilima koja se na njih primjenjuju, dopustiti pristup OLAF-ovu završnom izvješću kako bi omogućila tim osobama da ostvare pravo na obranu. Posljedično, davanje pristupa široj javnosti OLAF-ovim spisima ili njegovim završnim izvješćima može ozbiljno uzdrmati sustav koji je uveden Uredbom br. 883/2013.

(t. 33., 36., 37.)

4. U okviru tužbe zbog opće prepostavke za odbijanje pristupa dokumentima čije otkrivanje je zatraženo temeljem Uredbe br. 1049/2001 o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije, zahtjev za utvrđivanje primjenjuje li se zaista opća prepostavka o kojoj je riječ ne može se tumačiti na način da odnosna institucija mora pojedinačno ispitati sve dokumente zatražene u tom slučaju. Takav bi zahtjev tu opću prepostavku lišio njezina korisnog učinka, a taj je da se instituciji u pitanju omogući da na zahtjev za cjelovitim pristupom odgovori na jednako sveobuhvatan način.

(t. 39.)

5. Sukladno članku 4. stavku 2. trećem podstavku Uredbe br. 1049/2001 o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije, primjena izuzeća koje taj članak predviđa se odbacuje ako je otkrivanje odnosnog dokumenta opravdano prevladavajućim javnim interesom.

U tom pogledu, kada je riječ o potrebi ishođenja otkrivanja zahtijevanih dokumenata na osnovi prevladavajućeg interesa kako bi se moglo bolje braniti od optužbi sročenih nakon objave članka u određenom časopisu, taj argument kao takav ne dokazuje postojanje prevladavajućeg javnog interesa koji bi opravdavao otkrivanje zahtijevanih dokumenata Europskog ureda za borbu protiv prijevara koje bi moglo prevladati nad zaštitom povjerljivosti, u smislu članka 4. Uredbe br. 1049/2001. Uzimajući u obzir opće načelo pristupa dokumentima iz članka 15. UFEU-a i uvodnih izjava 1. i 2. Uredbe br. 1049/2001, taj interes mora biti objektivnog i općenitog karaktera i ne smije biti pomiješan s pojedinačnim ili privatnim interesima. Naime, na temelju članka 2. stavka 1. navedene uredbe, nositelj prava na pristup dokumentima institucija jest svaki građanin Unije i svaka fizička ili pravna osoba s boravištem ili registriranim sjedištem u državi članici. Iz toga proizlazi da je cilj te uredbe jamčiti svima pristup javnim dokumentima, a ne samo podnositelju pristup dokumentima koje traži.

Stoga pojedinačni interes koji podnositelj zahtjeva može istaknuti u odnosu na dokumente koji ga se osobno tiču općenito ne može biti odlučujući u okviru i ocjene postojanja javnog interesa i uspostavljanja ravnoteže između suprotstavljenih interesa na temelju članka 4. stavka 2. treće alineje Uredbe br. 1049/2001.

(t. 53.-56.)

6. Činjenica da jedan dio povjerljivog spisa Europskog ureda za borbu protiv prijevara (OLAF) može biti otkriven na nezakonit način sama po sebi ne opravdava odstupanje u korist umiješane osobe od pravila povjerljivosti koja se primjenjuju na spise OLAF-ovih istraga. U tom pogledu, činjenica da je došlo do neovlaštenog curenja informacija zaštićenih člankom 10. Uredbe br. 883/2013 o istragama koje provodi OLAF ne podrazumijeva da je OLAF-ovo završno izvješće otkriveno te da je ušlo u javnu domenu u smislu Uredbe br. 1049/2001 o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije.

(t. 59., 67.)